

§ 314

Asianro 412/12.00.01.00/2017

Selitys korkeimmalle hallinto-oikeudelle/hallintoriitahakemus/Kaavin kunta

**Kaupunginlakimies Vesa Toivanen
Kaupunginkanslia**

Kaavin kunta on hakenut muutosta Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätökseen 29.8.2018, jolla on hylätty Kaavin kunnan tekemä hallintoriitahakemus koskien kotikuntakorvauksia vuosina 2015-2016 Juankosken kaupungin koulussa olleiden kaavilaisten oppilaiden osalta. Kaavin kunta on katsonut hakemuksessaan, että Juankosken kaupungilla ei ole ollut oikeutta kotikuntakorvaukseen kaavilaisten oppilaiden osalta ja Kaavin kunta on vaatinut Juankosken kaupunkia, sittemmin Kuopion kaupunkia maksamaan Kaavin kunnalle 1.221.014 euroa. Kaavin kunta on valituksessaan korkeimmalle hallinto-oikeudelle uudistanut vaatimuksensa.

Korkein hallinto-oikeus on pyytänyt kirjeellään 22.10.2018 dnro 4697/3/18 Kuopion kaupungilta selitystä valituksen johdosta 28.11.2018 mennessä.

Esitys

Esitän kaupunginhallitukselle, että Kuopion kaupunki ilmoittaa korkeimmalle hallinto-oikeudelle selityksensä seuraavaa:

Vaatimukset

Kaavin kunnan valitus tulee hylätä ja Kaavin kunta on veloitettava korvaamaan Kuopion kaupungin oikeudenkäyntikuluina korkeimmassa hallinto-oikeudessa 1.000 euroa laillisine viivästyskorkeineen.

Perustelut

Juankosken kaupungin oikeus kotikuntakorvaukseen kaavilaisille oppilaille Juankosken kaupungin ylläpitämässä koulussa annetun opetuksen osalta ja kohdistuen mm. hakemuksen kohteena oleviin lukukausiin perustuu kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta annettuun lakiin (1704/2009) ja erityisesti lain 37 §:ään, jossa todetaan mm. seuraavaa (1 mom.):

” Jos esi- ja perusopetusta järjestää varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden lopussa muu kuin 6–15-vuotiaan tai muun oppivelvollisuuttaan suorittavan oppilaan kotikunta, oppilaan kotikunta on velvollinen suorittamaan asianomaiselle kunnalle tai muulle 1 §:n 2 momentissa tarkoitettulle opetuksen järjestäjälle kotikuntakorvauksen siten kuin 38–41 §:ssä säädetään. Kunta ei ole velvollinen suorittamaan kotikuntakorvausta alle 6-vuotiaasta perusopetuslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitettua pidennettyä oppivelvollisuutta suorittavasta oppilaasta.”

12.11.2018

314 §

Lakia koskevan hallituksen esityksen (HE 174/2004) perusteluissa sivulla 47 (Keskeiset ehdotukset) todetaan opetuksen järjestäjän oikeudesta kotikuntakorvaukseen mm. seuraavaa:

”Koska esi- ja perusopetuksen valtionosuudet maksetaan jatkossa kunnille kunkin kunnan oppilasikäluokan perusteella, laissa säädettäisiin esi- ja perusopetuksen järjestäjän oikeudesta saada kotikuntakorvaus oppilaan kotikunnalta silloin, kun oppilas saa opetusta muualla kuin omassa kunnassaan (toisen kunnan, kuntayhtymän, valtion tai yksityisen ylläpitämässä peruskoulussa). Kotikuntakorvausoikeus määräytyisi sen mukaan, missä oppilas saa esi- ja perusopetusta varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden lopussa. Vuoden 2010 osalta oikeus määräytyisi kuitenkin vuoden 2009 syyskuun 20 päivän perusteella.”

Edelleen hallituksen esityksen mainittua lainkohtaa (37 §) koskevissa yksityiskohtaisissa perusteluissa on todettu muun ohella seuraavaa:

”Kotikuntakorvausjärjestelmä olisi uusi ja se johtuisi esi- ja perusopetuksen ylläpitäjäkohtaisen valtionosuusjärjestelmän muuttamisesta ikäluokkaan pohjautuvaksi. Kotikuntakorvausjärjestelmässä oppilaan kotikunta olisi velvollinen suorittamaan kotikuntakorvauksen, jos oppilaan esi- ja perusopetuksen järjestäisi muu kuin oppilaan kotikunta.”

Mainittu laki on tullut voimaan 1.1.2010 lukien.

Perusopetuslain (628/1998) 28 §:n 2 momentin nojalla oppilaan huoltajat voivat puolestaan päättää, että lapsi hakeutuu muuhun kuin kunnan osoittamaan kouluun. Koulu voi tällöin olla saman kunnan, toisen kunnan, kuntayhtymän, valtion, yksityisen yhteisön tai säätiön ylläpitämä koulu.

Itä-Suomen hallinto-oikeus onkin päätenyt oikeaan johtopäätökseen todetessaan, että kunnan perusopetuslain 4 §:n mukaisen opetuksen järjestämistä koskevan velvollisuuden perusteella tekemät päätökset eivät rajoita kunnan oppilaiden mahdollisuutta hakeutua opetukseen muuhun kuin kotikunnan osoittamaan lähikouluun. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 37 §:ssä mainittua maksuvelvollisuutta ei ole rajattu siten, että se koskisi vain sellaista perusopetuksen järjestäjää, jolta kunta on päättänyt järjestämistä vastuulleen opetusta hankkia.

Hallinto-oikeuden perusteluissa on edelleen todettu oikein, että Juankosken kaupungilla on oikeus kotikuntakorvaukseen niistä kaavilaisista oppilaista, joille se on tosiasiallisesti opetusta antanut.

Valituksessa esitetty väite siitä, että Juankosken kaupungille ei olisi aiheutunut opetuksen järjestämisestä kustannuksia syksyn 2015 sekä kevään ja syksyn 2016 osalta, on perusteeton ja virheellinen. On itsestään selvää, että Juankosken kaupungille on aiheutunut opetuksen järjestämisestä kustannuksia myös niiden kaavilaisien oppilaiden osalta, joille opetusta on annettu syyslukukaudella 2015 sekä kevät- ja syyslukukaudella 2016. Juankosken kaupungin yläkoulussa on ollut vuoden 2015 lopussa 63 kaavilaista oppilasta ja vuoden 2016 lopussa 67 kaavilaista oppilasta. Juankosken kaupungin järjestämä opetustoiminta on myös jatkunut seuraavina varainhoitovuosina.

12.11.2018

Juankosken kaupungille on perusopetuksen järjestämisestä kaavilaisille oppilaille vuonna 2015 aiheutunut kustannuksia yhteensä 786.621 euroa ja vuonna 2016 yhteensä 780.265 euroa.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 43 §:n mukaan kunnan ja muun opetuksen järjestäjän on toimitettava valtiovarainministeriölle kotikuntakorvauksien keskitettyä maksamista varten tiedot esi- ja perusopetusta saavien oppilaiden määristä jaoteltuina ikäluokittain ja kotikunnittain niiden oppilaiden osalta, joille ne ovat järjestäneet 37 §:ssä ja 38 §:n 1–5 momentissa sekä 39 ja 40 §:ssä tarkoitettua kotikuntakorvaukseen oikeuttavaa esi- ja perusopetusta varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden lopussa.

Kuopion kaupungille on siten tilitetty laissa säädetyn järjestelmän mukaisesti muun valtionosuuden maksamisen yhteydessä kotikuntakorvausta kaavilaisien oppilaiden osalta vuonna 2017 vuoden 2015 osalta 31.12.2015 mukaisen oppilasmäärän perusteella 662.613 euroa sekä vuonna 2018 vuoden 2016 osalta 31.12.2016 mukaisen oppilasmäärän perusteella 698.078 euroa.

Valituksessa on lisäksi esitetty uusi väite siitä, että ”Koko sopimuskauden saldo Juankoskelle aiheutuneiden kustannusten ja kotikuntakorvausten (kaavilaisia oppilaita koskien) välillä on tuottanut Juankoskelle hakemuksen määräisen perusteettoman edun.” Väitteellä ei ole merkitystä tämän asian käsittelyn osalta ja lisäksi väite on myös perusteeton ja virheellinen. Tässä hallintoriita-asiassa ei ole myöskään kyse Kaavin kunnan ja Juankosken kaupungin välillä elokuussa 2007 allekirjoitetun yhteisen perusopetuksen järjestämisestä koskevan sopimuksen soveltamisesta tai tulkinnasta. Kaavin kunta on irtisanonut sopimuksen päättymään 31.7.2015. Hallintoriitahakemus kohdistuu Juankosken kaupungin antamaan opetukseen 1.8.2015 lukien ja näin ollen sopimuksen päättymisen jälkeiseen aikaan sekä samalla Juankosken kaupungin oikeuteen kotikuntakorvaukseen mainitun ajan jälkeen. Tämä seikka on itse asiassa todettu myös alkuperäisen hallintoriitahakemuksen perusteiden kohdassa 1.4-1.7 ja edelleen kohdassa ”Selostus asiassa”, alakohdat 1-3.

Osapuolet ovat myös suorittaneet sopimuksen edellyttämän tilityksen kultaakin kalenterivuodelta ja viimeksi vuoden 2015 osalta Juankosken kaupungin lähettämällä laskuilla 31.12.2015 nro 603/1072 (liite 1) ja 31.12.2015 nro 603/1077 (liite 2), jotka Kaavin kunta on osaltaan maksanut ja hyväksynyt. Aiempien vuosien 2011-2014 tilitykset on suoritettu vastaavasti laskuilla 19.11.2015 nro 603/1002 (liite 3) ja nro 603/1003 (liite 4). Kutakin kalenterivuotta koskeva tilitys on sisältänyt selvityksen tilityksessä huomioonotettavista tuloista ja menoista. Osapuolilla ei ole näin ollen enää sopimukseen ja sen tarkoittamaan opetuksen järjestämiseen perustuvia vaatimuksia toisiaan kohtaan.

Yhteenveto

Kaavin kunnan käsitys siitä, että Juankosken kaupungilla ei olisi enää 1.8.2015 jälkeen oikeutta kotikuntakorvaukseen niiden koululaisten osalta, joiden kotikunta on Kaavi, on siten lakiin perustumaton ja virheellinen. Juankosken kaupunki (1.1.2017 lukien Kuopion kaupunki) on toiminut opetuksen järjestäjänä kaavilaisille oppilaille ja opetuksen järjestäjällä on kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettuun lakiin perustuva oikeus kotikuntakorvaukseen oppilaan kotikunnalta.

Hallintoriitahakemus on tullut hylätä ja aihetta Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiselle ei ole. Muilta osin kaupunki selityksensä viittaa asiassa aiemmin lausuttuun.

Korkeimman hallinto-oikeuden kirje on asiakirjoissa.

Liitteet

2	412/2017 Lasku liite 1
3	417/2017 Lasku liite 2
4	417/2017 Lasku liite 3
5	417/2017 Lasku liite 4

Valmistelija
Vesa Toivanen puh. +358 44 718 2041
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus Kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen
Kaupunginhallitus hyväksyy kaupunginlakimiehen esityksen.

Päätös Keskusteltuaan kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan tekemän päätösehdotuksen.

